

PÁPUA ÚJ-GUINEA

Pápua Új-Guinea kevésbé népszerű a hátizsákos utazók körében. Ennek oka talán a nagy távolság, az emberevésről szóló rémhírek, illetve a hangzatos nevű látványosságok hiánya. Pedig a Sepik folyó mentén kedves és vendégszerető népek élnek, akik szívesen megismertetik az utazót csodás környezetükkel és félelmetes nevű, de teljesen ártalmatlan „szellemházaikkal”.

Egy sziget, két ország

A FÖLD MÁSODIK legnagyobb szigete, Új-Guinea éppen a mértani közepénél válik el két országra. Nyugati felét, Pápua (korábban Irian Jaya) tartományt 1962-ben az indonéz kormány amerikai támogatással elfoglalta, és azóta is megszállás alatt tartja, a földdarab keleti fele azonban már az

I. világháború után elnyerte függetlenségét, és ma is önálló állam Pápua Új-Guinea néven. Ha az indonéz rész felől érkezünk Pápua Új-Guineába, rögtön szembetűnik, hogy a veszélyesnek tartott sziget keleti felén jóval barátságosabb légkör várja a turistákat, mint a nyugatin. A szigorú arcú katonák helyett barátságos határőrök,

az Indonéz Köztársaságból érkezett jávai telepések bódévárosai helyett pedig csodaszép, déltengeri hangulatot árasztó, pálmalevelekkel borított házak fogadják kis csapatunkat.

AZ ÉSZAKI partvidéket melanézek, a felföldet pápuák lakják – mutatja be országát Laka, a határhoz közeli vá-

□ Szöveg és fotó: BUZÁS BALÁZS (www.balazsbuzas.com)

A Sepik folyó vidékén a szárazföldi utakat maga a folyó és mellékágai helyettesítik.

A Sepik folyó ösvényein

Az úszó alkalmatosságok irányítását a gyerekek meglepően korán megtanulják.

A Chambritől érkezett hagyomány-őrző Kikieró együttes zenészei népviseletben ünnepelnek.

Természetes anyagokból készült „fellépőruha” és testfestés díszíti a palembai táncosokat.

roskáig, Vanimoig fuvarokat bonyolító mikrobuszunk sofőrje. Szomorúan mesél az 1998-as cunamiról, amelynek híre annak idején nem rázta meg különösebben Európát, pedig a szökeár szörnyű pusztítást végzett a

partmenti falvak körében. Nyomai ma már nem látszanak, az erdő csodaszép, és errefelé több a madár, mint az indonéz oldalon, mivel a bennszülöttek rég elfelejtettek ijíjjal vadászni. A partmenti melanéz lakosság főleg halászatból fedezi fehérjeszükségletét.

Irtják az erdőt

MOST VISZONT a maláj fakitermelők pusztítják a vidéket – panaszkodik Laka rokona, aki a fakitermelést koordináló erdészethnél dolgozik, miközben sült hallal és édesburgonyával kínálnak bennünket. A vanimoikikötőben mi is látjuk a farönkökkel megpakolt teherszállító hajókat, és rossz bele-

gondolnunk, hogy a kutatók számára még ismeretlen fajok tűnnek el itt még azelőtt, hogy felfedezhették volna őket. Talán kevesen tudják, hogy a gyors ütemű gazdasági növekedéséről híres Malájzia a világ egyik legnagyobb fakitermelő országa. Mivel saját területeiken már rég elfogytak az erdők, évről-évre újabb lelőhelyek után néznek, így fedezték fel Pápua Új-Guineát is, ahol a könnyen korrumpálható politikusok engedékenységét kihasználva, a nemzetközi kvóták megkerülésével jutnak fához, amiből legtöbbször csomagolóanyagot gyártanak. Tehát az egész „zsákmány” a szemétkébe kerül.

Bár látott már fehér embert, mégis félősen bújjik anyja fűszoknyája mögé a pápua kislány.

A modernizálódó társadalomban már ritka látvány a sisakos kazuár tollaiból készült fejdísz és a kagylóhéj nyakék.

VANIMO, az egykori ausztrál gyarmati város a mai napig őrzi a szomszédos déli kontinens arculatának jellegzetességeit: központja a bank, mellette az ital nagykereskedés és a szupermarket. A település elsőre modernnek tűnik, és az európai sztereotípiá, a „kannibál hangulat” is csak akkor lengi körül az embert, amikor a piacon frissen lelőtt repülőkuttyát kínálnak neki a sültkrumpli mellé. Az egymás mellett kuporgó asszonyok szinte kivétel nélkül bételdiót árulnak a piacon. Az élénkítő hatású, Európában drognak tekintett bételt itt úgy rágják és köpködi az emberek, mint nálunk a szotyit a futballstadionok lelátóin, kivéve ott, ahol ezt tábla tiltja. Szeretnénk gyorsan magunk mögött hagyni a várost, úti célunk ugyanis a természet: a világ legnagyobb folyamai közé tartozó Sepik folyó. De ehhez repülőre kell szállnunk. A postajáratként üzemelő Cessnát éppen éves szervizre viszik, marad hát a menetrend szerinti járat, amely a következő városba, Wewakba repít bennünket.

A férfiaságot szimbolizáló jelkép a nagy fájdalmaik árán készülő, és lassan gyógyuló hegtetoválás, amely általában krokodilpikkelyeket formáz.

A Sepik mellékfolyóin

NOHA A LEGTÖBB világhíró a német származású Ralf egyszerű, de a várostól távol eső szállására igyekszik, mi a kisváros legolcsóbb munkásszállásán, a szerb nagymama és lánya által üzemeltetett helyen kötünk ki, és innen próbálunk fuvar szerezni a Sepik folyó középső vidéke felé. Szerencsére az egykoron itt szolgált magyar miszionáriusokra mindenki emlékszik, így utunk gyorsan szerveződik. Laka itteni rokona siet a segítségünkre, s ígéri, saját terepjárójával fuvaroz minket a folyóhoz.

MÁSNAP hajnalban indulunk, remélve, hogy a pénteki buliban megfáradt 'rascal'-ok, azaz útonállók még túl kábák a fegyveres rablásához. Senki nem tudja biztosan eldönteni, hogy valós veszélyt jelentenek-e, de tény, hogy korábban volt már arra példa, hogy

A messze földön híres, és a gyűjtők által a világ leg-szebb fafaragásaiként nyilvántartott sepik szobrok a falu és a turisták számára készülnek.

megkopasztották a nyugati turistákat. Minket csak a földút szélén barátságosan integető helyiek, főleg gyerekek várnak, majd elered az eső, így a terepjáró platóján a ponyva alá bújva nem sokat látunk a tájból. Szerencsére a Sepik partján fekvő Pagwiba érve napsütés és népes tömeg fogad.

PATRICK ATYÁVAL, a helyi pappal kéne beszélünk, de erre még várunk kell. A közeli Chambri-tóról érkezett Kikiero együttes zenészei és Palembai falu táncosai hagyományos népvise-

letben ünnepelnek, és látszik, hogy ez esetben biztos nem a turisták kedvéért öltöztek be. A mulatság után a díszpáholyból előkerülő, bételt rágó Patrick atya személyesen választja ki hajósunkat, aki a következő napokban a Sepik felső és középső vidékét, mellékfolyóit és szülőföldjét, a Chambri-tavat mutatja be nekünk.

A SEPIK A SZIGETET északkeleti irányból határoló Bismarck-tengerbe ömlik, és akárcsak a világ más nagyobb folyamai, ez is kevésbé látványos a

főfolyam mentén. A magyarországnyi területen kigyózó óriási folyó olyan Pápua Új-Guineának, mint a Kongó Afrikának vagy az Amazonas Dél-Amerikának. Neve állítólag az Ambunti városának környékén élők 'opisek' szavából ered, és „nagy folyót” jelent. Valódi dzsungelnek még nyoma sincs errefelé, ahhoz a folyó felső vidékére kellene utaznunk. A víz két oldalán magasra emelkednek a partfalak, a növényzetet mindenütt kiirtották, az eget vízimadarak hasítják. A faragásairól és „szellemházairól” ismert vidék izgalmasabb részei szintén nem itt, hanem a mellékfolyók mentén találhatók.

Szellemházak kísértetek nélkül

LETÉRÜNK HÁT a fő folyamról, és a dombok közé zárt vízparti falvak mentén látogatjuk meg az első szellemházat. A pidzsin nyelven 'haus tambaran'-nak nevezett, a lakóházaknál jóval nagyobb épület általában a falu közepén, a focipálya mellett magasodik, és mint a neve is mutatja, kultikus célokat szolgál.

HATALMAS „A” betűt formázó homlokzatát díszes faragások ékesítik, belépni csak férfiaknak, a falusiak jelenlétében, előzetes engedély és némi támogatás ellenében lehet. A félhomályos házban őrzött faragások általában a szellemek és az ősök megtestesítői, de van köztük olyan, amelyet például a bőséges jamtermés reményében őriznek. A jam az az óceániai

A folyó menti falvak a 'haus tambaran'-ok, azaz a szellemházak felújításával is igyekeznek magukhoz csalogatni a turistákat és műgyűjtőket.

Az egykoron nagy jelentőségű szellemházak többsége mára elveszítette eredeti, ősi funkcióját.

Fent: Aibom falu szellemházában a Chambri-tó vidékére jellemző agyagozás mesterségébe nyerünk bepillantást.

A pápuák családcentrikusak, az anya-gyermek közötti szoros kötődés később is megmarad.

népeknek, mint nekünk a burgonya. A szőlő módjára kúszó jamhoz sok más ázsiai nép kultúrájában is kötődik valamilyen ünnepség.

A HÁZ KÖZEPÉN elterülő hatalmas, élethűen megfaragott krokodil felelős a sikeres vadászsákmányért. Szellemházakat végig a Sepik folyó mentén, sőt az északi partvidék felé is találunk, ezek stílusukban és méretükben is különböznek egymástól. Ősi

szobrokat az egyszerű házak konyháiban is láthatunk. Alsó részük akasztó formájú, és funkciójukat tekintve valóban a kampó szerepét töltik be.

A SZELLEMHÁZBAN sziesztázó férfiak jól sejtik, miért jöttünk, és már pakolják is elő a faragásokat. A választék egyelőre alulmúlja várakozásainkat, de lassan szállingóznak a falusiak, és mindenki hozza saját műalkotásait. A legtöbb helyen valószínűleg megelőzték minket a külföldi nagykereskedők, akik jó pénzért tucatszám vásárolják fel a fafaragásból élő helyiek műremekeit, majd busás haszonnal kínálják eladásra azokat az interneten. Régiséget itt már nem találni, de a napjainkban készült faragások bármelyik múzeum néprajzi gyűjteményében megállnák a helyüket. A stílusjegyek a vízvilágban élő bennszülöttek mindennapjait, és a körülöttük élő állatok jellegzetességeit tükrözik, de sokan már évtizedek óta a turisták igényei szerint faragnak.

Krokodil a latrinában

A SEPIKRŐL LETÉRVE immár a hatalmas Chambri-tó felé igyekszünk. A napkeltében halászó asszonyok csónakjai körül sasok repkednek, és orozák el a bőséges zsákmány maradékát, a partról kedves gyerekek integetnek felénk. Chambri általában kimarad a turisták programjából, az itt lakó családok még romlatlan őszinteséggel fogadják a néha idevetődő idegent. A repülő orvosoknak, postajáratoknak kialakított füves kifutópálya szomszédságában szállásolnak el bennün-

Törökország

Hotel Valeri Beach*** – Kemer	
„all inclusive” ellátással	119 000 Ft/fő-től
Hotel Ambassador**** – Kemer	
„all inclusive” ellátással	135 000 Ft/fő-től
Hotel Fantasia Deluxe***** – Kemer	
„ultra all inclusive” ellátással	169 000 Ft/fő-től
Hotel Royal Wings***** – Lara	
„ultra all inclusive” ellátással	219 000 Ft/fő-től
Hotel Gloria Golf***** – Belek	
félpanzióval	197 000 Ft/fő-től
Hotel Papillon Belvil***** – Belek	
„ultra all inclusive” ellát.	195 000 Ft/fő-től

A részvételi díjon felül fizetendő: 20 000 Ft/fő repülőtéri illeték.

Sharm El Sheikh

Hotel Zouara****	
félpanzióval	95 000 Ft/fő-től
Sea Club Resort*****	
félpanzióval	99 000 Ft/fő-től
Falcon Hills Resort****	
félpanzióval	99 000 Ft/fő-től
Oriental Resort*****	
„all inclusive” ellátással	133 000 Ft/fő-től
Tropitel Naama Bay*****	
„all inclusive” ellátással	133 000 Ft/fő-től
Savoy Sharm El Sheikh Resort*****	
félpanzióval	136 000 Ft/fő-től
Hotel Baron Palms*****	
„all inclusive” ellátással	139 000 Ft/fő-től

A részvételi díjon felül fizetendő: 24 000 Ft/fő repülőtéri illeték.

Rodosz

Sofia apartmanház****	
önellátással	86 500 Ft/fő-től
Hotel Mitsis La Vita****	
félpanzióval	122 500 Ft/fő-től
Hotel Faliraki Beach****	
„all inclusive” ellátással	199 900 Ft/fő-től
Hotel Rodos Palladium*****	
félpanzióval	221 000 Ft/fő-től

A részvételi díjon felül fizetendő: 23 000 Ft/fő repülőtéri illeték.

Horvátország

Milini apartmanok*** – Zadar, önellátással	
2 fős apartman	59 500 Ft/apartman-tól
4 fős apartman	86 500 Ft/apartman-tól
Mira apartmanok*** – Trogir, önellátással	
2+1 fős apt.	84 500 Ft/apartman-tól
2+2 fős apt.	98 000 Ft/apartman-tól

További információk
budapesti és vidéki
irodáinkban
és az interneten:
www.otptravel.hu

2008. március 15-ig
a részvételi díjból -10 %
előfoglalási kedvezményt
biztosítunk!

Lent: A háztáji gazdaság megbecsült állata a krokodil, amely hússal és értékes bőrrel látja el a főként halászatból élő embereket.

A valaha egyedi stílusjegyeket viselő, és falunként változó faragások napjainkban már többnyire megrendelésre készülnek.

ket a vízszint-ingadozás miatt cölöpökre épített ház szellős közösségi helyiségében. A sarokban megbúvó konyha a terebélyes asszonyságok felségterülete, itt készül a szárított halhoz felszolgált köret, a ragacsos 'szágo'-lepény, amelyhez a hasonló nevű palma belseje szolgál alapanyagul. A nádból font padló alatt a maradékra váró disznók rőfögnek, a mocsaras vidék ellenére alig van szúnyog, idilli a hangulat.

MÁSNAP a szomszédos Aibom falu szellemházát felkeresve az agyagozás mesterségébe nyerünk bepillantást, majd pár díszes fafaragással a hónunk alatt távozzunk. A tó felett gyülekező viharfelhők meghúsiítják délutáni csónakkirándulásunkat, így vendéglátóinkkal beszélgetünk. Legnagyobb megrökönyödésükre a kert végében álló árnyékszékről egy kis krokodillal a kezemből térek vissza. Az alapvetően halászatból élő chambri törzs bálványként tiszteli, de a bőrük és a húsa miatt előszeretettel neveli a hálóba kerülő hullók fiatalabb példányait a kertben felállított, disznóolszerű sufikban. A bátrabb fiatalok hátát krokodilpikkelyekre emlékeztető hegtetoválás díszíti, és a krokodil motívum a látogatásunk végén ajándékba kapott faragásról is visszaköszön.

Ünnepi asztalra szánt nagytestű gyümölcssevő denevér, azaz repülőkutya a piacon.

LASSAN BÚCSÚT veszünk a vízvilágtól, és elhagyjuk a Chambri-tavat, hogy a magas náddal körbevett vízi ösvényen rövidítve igyekezzünk a Sepik, majd a jól ismert Wewak - Vanimo útvonalon az indonéz határ felé. A sziget két országának egyetlen hivatalos határátkelőhelyeül szolgáló híd még zárva, a túloldalon terepruhás indonéz katonák készülnek az őrsegváltásra: az már egy másik világ. ■■■

A bájos gyerekek láttán nehéz elképzelni, hogy a pápuák hajdanán kannibálok voltak.

1075 Budapest,
Madách u. 1.
Tel.: 268-1255 (-6)

1073 Budapest,
Erzsébet krt. 41.
Tel.: 478-0713 (-4, -5)

RTL Teletext 444. o.
Duna Text 888. o.
info@bestreisen.hu

BEST REISEN

UTAZÁS FELSŐFOKON

Foglalja le utazását online!
www.bestreisen.hu

Mediterrán utazások egész februárban!

Tunézia 7 éj hotel 3* fp	már	29 900 Ft/főtől
Djerba 7 éj hotel 3* fp	már	36 900 Ft/főtől
Hurghada 7 éj hotel 4* AI	már	79 900 Ft/főtől
Sharm El Sheikh 7 éj hotel 4* fp	már	74 900 Ft/főtől
Madeira 7 éj hotel 3* reggeli	már	119 900 Ft/főtől
Gran Canaria 7 éj hotel 3* fp	már	149 900 Ft/főtől

Áraink a járulékos költségeket (illeték, biztosítás, foglalási díj), szíjtorobiztosítás, vízum, szírvízidíj) nem tartalmazzák!

www.bestreisen.hu Ajánlatainkat keresse irodánkban, partnereinknél országszerte és weboldalunkon!